

Cosun

Magazine

NR. 2
2022

04
**'We houden strak
vast aan ons plan'**

06
**Winstgevende groei
voor de bietenprijs**

08
Poperinge gaat los

Gelijk gekregen

Cosun Beet Company heeft zich met succes verzet tegen Canadese anti-dumping- en anti-subsidie-maatregelen van suiker. Canada beschermt zich sinds 1995 tegen suikerimport uit de EU en het Verenigd Koninkrijk met heffingen. Cosun is samen met onder andere de Europese Commissie, en ondersteund door de Nederlandse overheid, tegen de heffing in beroep gegaan en heeft



op 30 maart zijn gelijk gekregen. Cosun Beet Company hoeft in Canada geen heffing meer te betalen op suiker die geëxporteerd wordt vanuit Duitsland en Nederland. Europese suikerbedrijven die naar Canada exporteren, betalen € 39,70 per ton suiker aan heffing.

Platina voor Cosun Beet Company

Cosun Beet Company heeft voor de tweede keer op rij van EcoVadis een platina-beoordeling gekregen. Cosun Beet Company behoort daarmee tot



de top in de categorie 'Manufacture of other food products' van EcoVadis. EcoVadis is een benchmark die de duurzaamheid van bedrijven meet en waaraan meer dan 90.000 bedrijven in ruim 160 landen deelnemen. Cosun Beet Company heeft van alle suikerproducenten de hoogste score. Voor veel van de grote klanten van Cosun Beet Company is een goede EcoVadis-score een belangrijke handelsvoorwaarde. De platina-beoordeling geldt voor alle productielocaties.

Urgenda op bezoek

Het Cosun Innovation center had onlangs een delegatie van Urgenda op bezoek. Urgenda is een organisatie die wil dat Nederland sneller verduurzaamt. Cosun heeft laten zien wat we doen op het gebied van biobased. Ook is gesproken over het project Groene Cirkels Kringlooplandbouw van Cosun Beet Company. De suikerbiet kan een waardevolle bijdrage leveren om de afhankelijkheid van fossiele grondstoffen te verminderen. Onderdeel van het gesprek was ook de verdere verduurzaming van de akkerbouw.

Politici

Behalve Urgenda, hebben onlangs onder anderen ook minister Rob Jetten van Klimaat en Energie en CDA-kamerlid Derk Boswijk het

Cosun Innovation center bezocht om zich te laten bijpraten. Minister Henk Staghouwer van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit komt op een later moment.



Urgenda-directeur Marjan Minnesma ontvangt het Bright Beet Book uit handen van Pieter Brooijmans

Index

Van de voorzitter.....	3
'We houden strak vast aan ons plan'	4
Winstgevende groei voor de bietenprijs	6
Poperinge gaat los.....	8
Hogere kosten én hogere suikerprijzen	10
Strategische aanpak vergelingsziekte	11
IRS-informatie.....	12
Vraag & Antwoord / Kort Nieuws.....	16

Contact

Cosun

Postbus 3411, 4800 MG Breda
076-5303307

secretariaat.rvb@cosun.com
www.cosunleden.nl

Cosun Beet Company agrarische dienst

Postbus 100,
4750 AC Oud Gastel
0165-525252
agrarischdienst
@cosunbeetcompany.com
www.cosunleden.nl

Colofon

Cosun Magazine

is een uitgave van Coöperatie Koninklijke Cosun U.A. voor leden van Cosun

Fotografie in dit nummer

Royal Cosun, Aviko, Cosun Beet Company, IRS, Sanne van Hassel, Michel Heerkens, Fotopersburo Melissen, ANP en SPNA.

Foto-omslag

Gewaswaarnemingen zijn essentieel

Basisontwerp

Wardtaal / Breda

Opmaak en druk

SMG-groep, Hasselt

© Coöperatie Koninklijke Cosun U.A., 2022



Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.



Herbezinning

De eerste bieten zijn begin maart gezaaid. Het voorjaarswerk is gestart onder relatief goede omstandigheden. Wel onder een compleet ander gesternte. Had in maart 2020 corona de wereld in zijn greep, nu houdt de Russische inval in Oekraïne ons bezig. De oorlog raakt ons op onze bedrijven met hogere teeltkosten en de beschikbaarheid van middelen. De onzekerheid over wat het jaar gaat brengen, is er elk voorjaar, maar is nu van heel andere orde. Dat geldt ook voor toekomstige gasleveringen of grondstoffen voor de verwerking in de fabrieken. Samen met belangenorganisaties brengt Cosun die zorgen in beeld en lobbyt voor aandacht en maatregelen. De voedselketen, van boer tot verwerker, is immers een cruciale. Zelf zet Cosun vol in op het doorberekenen van alle kosten van teelt en verwerking naar de markt.

De suikerprijzen ontwikkelen zich gelukkig positief. Met alle uitdagingen die er zijn, houden we voor 2022 vast aan een beter resultaat. Alles is gericht op een hogere bietenprijs.

Stikstoflijst

Ondertussen informeert de minister voor Natuur en Stikstof de Kamer over de top 100-bedrijven van stikstof- en ammoniakuitstoot. Ook Cosun Beet Company staat op de lijst. Suikerbieten bevatten van nature aminozuren (eiwitten) en die komen vrij bij de waterzuivering.



Elke campagne worden er meer dan 200.000 vrachten met bieten aangevoerd op beide fabrieken. De ammoniak die vrijkomt bij de verwerking, past in nog geen drie retourvrachten. Dit is ongeveer 1 kg per hectare en laat onze suikerbiet ook weer groeien. We staan voor een duurzame voedselketen en nemen continu maatregelen om onze footprint te verlagen. Dit moeten we wel in perspectief blijven zien.

Bestuursmodel

Het afgelopen jaar heeft Cosun zijn strategie voor de komende jaren vastgesteld. Wij hebben ook gekeken naar ons bestuursmodel. Cosun heeft een basismodel, waarin zelfbesturing van leden belangrijk is. De ledenraad is de vertegenwoordiging van de leden/eigenaren van de coöperatie. De raad van beheer en de raad van toezicht bestaat voor de meerderheid uit leden, aangevuld met externen. Daarnaast is een professioneel management met een betrokken organisatie verantwoordelijk voor de dagelijkse uitvoering. In deze context vindt een evenwichtige belangenafweging plaats. Daarbij is het uitgangspunt continuïteit met een renderend saldo voor onze leden. De omgeving waarin Cosun en haar ondernemingen opereert, is de laatste tien jaar stevig veranderd, de afschaffing van de marktordening, allerlei maatschappelijke opgaven die in de agrarische keten spelen, maar ook de impact op de bedrijven van een wereld in beweging. Conclusie van dit proces is dat het basismodel goed werkt. Belangrijk is om in de verschillende rollen scherp te acteren, kort op de materie en organisatie zitten, maar tevens ook ruimte geven om op afstand te kunnen controleren en toezien op de dagelijkse leiding.

Bovenstaand traject is ook gebruikt om de wijze waarop bestuur en toezicht functioneren nog eens te evalueren. Over het algemeen gaan veel dingen goed, maar er is altijd ruimte voor verbetering. De uitkomsten worden besproken in de ledenraad van eind mei. Helaas heeft de voorzitter van de raad van toezicht, Johan van Driel, om persoonlijke redenen besloten zijn positie ter beschikking te stellen. Cosun is Johan veel dank verschuldigd voor zijn coöperatieve inzet voor de leden en de onderneming. Wij wensen hem veel succes in zijn verdere loopbaan.

In dit magazine ligt de focus op de uitvoering van de strategie Unlock 25. Hierbij komen de inzet van Cosun Beet Company voor hogere suikerprijzen, verdere kostenbesparingen en winstgevende groei in beeld en de nieuwe fabriek van Aviko in Poperinge. Met dit Magazine treft u tevens aan de Samenvatting Jaarverslag 2021. Ik wens u een goed voorjaar toe en een groeizaam seizoen.

Dirk de Lugt
voorzitter



Hans Meeuwis samen met directeur personeelszaken Suzanne Jungjohann (2e van links) op bedrijfsbezoek bij de suikerfabriek Vierverlaten

‘We houden strak vast aan ons plan’

De menselijke tragedie die de oorlog in Oekraïne veroorzaakt, wordt met de dag groter. Dagelijks vallen er onschuldige slachtoffers en inmiddels zijn er miljoenen mensen op de vlucht geslagen. Uitzicht op succesvolle vredesbesprekingen lijken nog ver weg. Naast de humanitaire ramp is de impact op de economie groot. De sterk gestegen gas- en olieprijs spelen daar een belangrijke rol in en dit raakt de hele keten.

“Iedereen wordt direct of indirect geraakt door de gevolgen van deze gruwelijke oorlog. Ook wij bij Cosun. In onze keten, de onderneming en op de akker”, aldus Hans Meeuwis, de CEO van Cosun. “Ik ben geschokt door de ontwikkelingen in de Oekraïne. Werkelijk ongelooflijk wat daar gebeurt. Met onze medewerkers in de regio gaat het naar omstandigheden goed. Ik heb eind maart samen

met Pieter Spanjers, CEO SVZ, onze collega’s in de SVZ-fabriek in Tomaszów vlakbij de Pools-Oekraïense grens bezocht. Ik heb daar ook aan de grens met eigen ogen kunnen zien hoe vele collega’s van ons zich inzetten als vrijwilliger om vluchtelingen op te vangen en voedsel en dekens uit te delen aan moeders met kinderen en ouderen. Hoe ze een tijdelijk onderkomen

bieden aan vluchtelingen voor zij de lange tocht gaan maken naar een nieuwe plek ergens in Europa. Het is aangrijpend wat je daar ziet. De verhalen die je hoort, zijn schokkend. Ik heb erg veel respect voor onze collega’s die daar hulp verlenen.”

Hulp vanuit Nederland

Hans Meeuwis: “De acties en saamhorigheid binnen Cosun zijn

hartverwarmend. Door de ene businessgroep is voedsel geleverd voor vluchtelingen. Een andere heeft hulpgoederen ingezameld. En er zijn geldinzamelingsacties gehouden. Zo hebben we ook als Cosun een financiële bijdrage geleverd aan de humanitaire hulp en opvang, ook lokaal. We blijven zoeken naar andere wegen om onze bijdrage te kunnen blijven leveren. We staan daarbij in nauw contact met onze Poolse collega's en de Nederlandse hulporganisaties."

Wat is de impact op Cosun?

"De kosten voor gas, elektriciteit en diesel zijn fors gestegen. We zien ook impact op de prijzen van onderhoud en onderdelen. Kunstmest is minstens 75% duurder geworden. En ook de prijzen van gewasbeschermingsmiddelen en uitgangsmaterialen, zoals zaden. Uit de vele bezoeken en gesprekken met onze leden realiseer ik me als geen ander dat de leden zich zorgen maken over de stijgende kosten in de keten. Door de crisis nemen de kosten op de akker toe en dat zet druk op het verdienmodel. De zorg van onze leden is mijn zorg en die nemen we heel serieus. Ondanks deze stijgende kosten houden wij daarom ook vast aan ons plan voor 2022 en verder. Met als doel een verbetering van resultaat en betere bietenprijs ten opzichte van 2021. We leven in een nieuwe werkelijkheid en dat geeft uiteraard uitdagingen, maar daar gaan we wel voor. We houden vast aan onze koers," zegt Hans. "Dat betekent dat we extra maatregelen hebben genomen, waarbij we vol hebben ingezet op het doorrekenen van kosten naar de markt. We zijn kritisch op alle kosten en hebben de rem gezet op uitgaven door de hele onderneming. Ik wil ook benadrukken dat voor de suiker geproduceerd in 2021 nog de lagere gasprijzen van

2021 van toepassing zijn geweest. De suikerprijzen ontwikkelen zich positief richting 2023. Dat is een positieve ontwikkeling maar ook een die echt nodig is om de kosten in de keten op te vangen en het verdienmodel te verbeteren."

Wat zijn de vooruitzichten?

Meeuwis: "Zoals ik al aangaf houden we vast aan onze strategie Unlock 25 en de doelstellingen die resulteren in verdere verbetering van ons resultaat en de bietenprijs. Vooruitkijkend naar de ontwikkelingen blijft beschikbaarheid van gas een serieus aandachtspunt. We kijken naar alternatieven en zijn in gesprek met de overheid over de levering van aardgas aan Cosun als onderdeel van een vitale, cruciale sector voor voedingsmiddelen, mocht er een boycot komen op Russisch aardgas in de EU. Ik wil benadrukken

wat we ook in de ledenbrieven aan de orde hebben gesteld: We zijn een solide coöperatie en we zijn er voor onze telers, juist in deze uitdagende periode. We stellen letterlijk alles in het werk om de gevolgen van deze crisis voor Cosun en haar telers zoveel mogelijk te beperken." Afsluitend: "Ik ben erg blij dat we elkaar ook weer gewoon kunnen ontmoeten voor het echte gesprek en de dialoog met elkaar. Dat was de afgelopen periode met Covid lastig, zo ook tijdens de laatste bijeenkomsten en dat heeft impact. Juist nu is dat contact erg belangrijk en daar kijk ik erg naar uit de komende periode. Op de akker, tijdens schuurbijeenkomsten en in de onderneming. Samenwerken in de keten, daar draait het om."

Frank van Ooijen
directeur corporate communicatie



Hans Meeuwis (3e van links) te midden van de medewerkers van SVZ Tomaszów, de fabriek bij de Pools-Oekraïense grens

Winstgevende groei voor de bietenprijs

De bietenprijs moet verder omhoog, vindt de ledenraad. Cosun Beet Company zet in op hogere suikerprijzen, verdere kostenbesparingen en winstgevende groei.

In de directiekamer in Dinteloord heerst optimisme. Het beloven goede suikerjaren te worden. “2023 wordt voor de verkoopkant een goed jaar”, vertelt directeur Paul Mesters van Cosun Beet Company. “In de afgelopen vier jaar zijn in Europa dertien suikerfabrieken gesloten. Het bietenareaal is 10% gekrompen sinds 2017.” Hij voorziet een verdere sanering.

“We groeien toe naar gezondere marktverhoudingen. Met Dinteloord, Viervervaten en Anklam hebben we drie moderne, efficiënte suikerfabrieken”, aldus de directeur. Productietechnisch is Cosun Beet Company er klaar voor. “We draaien sinds 2020 weer in de zwarte cijfers.”

Goede uitgangspositie

De Cosun-fabrieken staan bij analisten al vele jaren bovenaan de lijst van de meest efficiënte van Europa, gevolgd door die in het Verenigd Koninkrijk. De stelselmatige investering in efficiencyverbetering maakt

Cosun Beet Company tot een geduchte concurrent. Dat is extra mooi meegenomen in deze onzekere tijden met torenhoge energieprijzen. Voor Cosun pakken de gedane investeringen in energie-efficiency en alternatieve energiebronnen juist nu extra goed uit. Het suikerbedrijf produceert zonnestroom, windenergie, groengas en bio-ethanol. Voor eigen gebruik en voor de markt.

Ook de diversificatiestrategie bewijst zijn toegevoegde waarde. Door de coronacrisis draaide de ethanolproductie in Anklam de afgelopen twee jaren op volle toeren. Nu geven de Oekraïne-oorlog, de exploderende energieprijzen en de drang om versneld af te komen van aardolie en aardgas uit Rusland de vraag naar biobrandstoffen een extra impuls. “De huidige crisis is een deeltjesversneller”, aldus Mesters. Met de hoge energieprijzen wordt het bovendien voor de Braziliaanse suikerindustrie aantrekkelijker om meer bio-ethanol te produceren.

De hoge brandstofprijzen raken de suikermarkt ook in

‘De groei zit in de ontwikkeling van nieuwe markten’



de kosten. Mesters: "Voor de bieten zal meer betaald moeten worden. De suiker wordt duurder. Gelukkig beseffen ook onze afnemers dat als je niet méér betaalt, er straks geen suiker meer is."

Nieuwe investeringen

Een nieuwe investering in energiematregelen is inmiddels in voorbereiding. De fabriek in Vierverlaten krijgt een soort warmtepomp met stoom-recompressie, waarmee met elektriciteit laagwaardige stoom van 2 bar opgewerkt kan worden naar veel hogere druk. Dat scheelt aardgas. Kosten: 50 miljoen, waarvan 14 miljoen subsidie. Dinteloord volgt later.

Ook het kookproces bij de suikerproductie wordt aangepast. Dat koken gebeurt nu in zogeheten batches, waarbij de kookketel voor een nieuwe sapmassa steeds opnieuw wordt opgewarmd. In de toekomst blijft het ingedikt sap constant op dezelfde temperatuur en wordt aan de ene kant sap met kristallen 'afgetapt' voor verdere verwerking, terwijl die aan de andere kant voortdurend wordt aangevuld met nieuw sap. Ook met dit kunstje van een continue in- en uitstromende sapstroom wordt flink bespaard op aardgas. Mesters: "In de hele productieketen van teelt tot verwerking wordt voortdurend gekeken naar verdere energie-efficiencyverbetering." Ondermeer wordt nagedacht over uitbreiding van de bietenaanvoer per schip, met bijvoorbeeld de Kop van Noord-Holland.

Pulp als nieuwe grondstof

Waar Cosun Beet Company ook sterk op inzet is winstgevende groei. Die moet vooral komen van de ontwikkeling van nieuwe producten en de ontwikkeling van nieuwe afzetmarkten. De bietenplant is een reservoir van onontgonnen mogelijkheden, de stroom bietenpulp een goudmijn vol potentieel interessante 'delfstoffen', zoals vezels, pectine en andere stoffen. Kortom, Cosun beschikt over een scala aan nieuwe marktmogelijkheden in food en nonfood. De strategische keuze om zich daarin verder te ontwikkelen is vele jaren geleden gemaakt. "Enerzijds willen we voorsorteren op een afnemende suikerconsumptie door bijvoorbeeld een verslechterend imago van suiker of een suikertaks", zegt Mesters. "Maar we zien ook maatschappelijk kansen. De samenleving wil van 'fossiel' af: decarboniseren. Overal zitten aardolieproducten in die vervangen moeten worden. Het moet 'biobased'. Als landbouw moet je daar dus op inzetten. Eigenlijk is het terug naar zoals het ooit was." De afnemers, in dit geval de chemische industrie, staan er open voor. Cosun is een aantrekkelijke gesprekspartner voor bedrijven die willen vergroenen, stelt Mesters. Ook vanuit maatschappelijk oogpunt. "We hebben een lage carbon footprint. We produceren lokaal, veroorzaken geen ontbossing. En we hebben de kennis en productiemogelijkheden." Wat ook helpt: "Consumenten zijn eerder bereid die producten te kopen. Vooral jongeren hebben heel sterk de houding van 'Hoe gaan we deze planeet redden?'" De kunst is om het ook bedrijfseconomisch en productietechnisch rond te breien. Een van de afzetmarkten waar Cosun Beet Company een



Nieuwe investeringen in energiematregelen

grotere rol in wil spelen, is die van de bioplastics.

De grondstof kan worden gemaakt van polymelkzuur ('PLA'), maar dat kan ook via de opwerking van suiker naar alcohol en esters naar polyetheen. Of via een nieuwe route zoals Avantium heeft bedacht, via zogenaamde Bio-MEG (mono-ethyleen-glycol). De markt voor plastics is groot. Daarvan is minder dan één procent bioplastic. De afzetpotentie is enorm. "Deelname in een productielocatie samen met andere partners, waar je die groene plastics kunt maken, kan dan handig zijn", zegt Mesters.

In februari maakte Cosun Beet Company bekend dat het wil investeren in een nieuwe bioraffinaderij in Delfzijl. Die moet uit de bietenpulp van Vierverlaten groene grondstof (Betafib) gaan produceren voor de cosmetica- en verf-industrie als vervanger van microplastics in onder andere verf, wasmiddelen, tandpasta, shampoo en make-up. Het wordt de eerste fabriek voor de productie van Betafib in Nederland. De definitieve investeringsbeslissing moet nog worden genomen.

Vooralnog duiken maar weinig andere suikerfabrieken zo diep in de pulp als Cosun Beet Company, zegt Mesters. De meeste houden het vooral nog bij de afzet als veevoer.

Balans zoeken

Een nieuwe markt voor een nieuw product of ingrediënt voor de industrie ontwikkelen is een langjarig proces. Onder andere, omdat dat procestechnologische aanpassingen bij de afnemer vergt en omdat er voldoende productiecapaciteit moet zijn om het ingrediënt te leveren met de daarbij behorende gegarandeerde productspecificaties. "De productie van CMI, een inuline-derivaat, levert inmiddels geld op", zegt Mesters. "Met Betafib zitten we nog in de demo-fase. Dan heb je nog de mogelijkheid om het product en het proces verder te verbeteren. Het blijft altijd een lastige: Wanneer bouw je een fabriek en heb je genoeg klanten voor je nieuwe product? Het is steeds zoeken naar een balans tussen vraag en aanbod."

Ton Schönwetter
redacteur



Poperinge gaat los

De nieuwe fabriek in Poperinge

Na vier jaar voorbereiden en testen is het eindelijk zo ver. De nieuwe fabriek van Aviko in het Belgische Poperinge gaat dit jaar op volle kracht diepvriesfrites en aardappelvlokken produceren. De wereldfritesmarkt groeit 4% per jaar.

In Poperinge staat de modernste aardappelverwerkende fabriek ter wereld. Gebouwd volgens de nieuwste technische inzichten met als leidraad verduurzaming, rendementsverbetering en kostenbesparing. De fabriek is 'helemaal 21ste eeuw'. Alles is gebouwd op efficiency en besparing. Dat begint al bij binnenkomst van de aardappelen. Daar worden de aardappelen machinaal gesorteerd op lengte- en snijmaat. Ook de groene en andere aardappelen met defecten worden eruit gehaald. "Dat moet je in het begin al doen, anders kost het teveel energie", vertelt Cor Koole, als projectleider verantwoordelijk voor het operationeel krijgen van Cosun's jongste trots.

Maximaal rendement

De fabriek is ingesteld op maximaal rendement. Na het 'stoomschillen' worden de aardappelen elektronisch gesneden. Dat beperkt het snijverlies. "Je moet zo veel mogelijk frites uit een korte aardappel halen", aldus Koole. Een optisch controlesysteem haalt vervolgens de stukken met zwarte punten en andere defecten eruit. Die zwarte punten worden er vervolgens door een andere machine afgesneden,

zodat het goede deel opnieuw gebruikt kan worden voor de fritesproductie. Koole: "Je kunt zo een hoger rendement behalen. Anders gaat het naar de vlokkenlijn of het wordt veevoer." Het systeem zorgt ervoor dat ook uit een kwalitatief mindere en dus goedkopere aardappel nog rendement te halen is. Het bakproces zelf is zo ingericht dat vier weken aan één stuk door gebakken kan worden zonder dat de machines stilgezet moeten worden voor een schoonmaakbeurt van een dag. Normaal moet dat één a twee keer per week. De vlokkenlijn, die de kleine aardappelsnippers verwerkt, waarvan geen frites gemaakt kan worden, draait acht weken zonder reinigen.

Verduurzaamde productie

Een extra lange vriestunnel zorgt ervoor, dat de gebakken frites met vrieslucht efficiënt teruggekoeld wordt van 130 naar -12 graden. Het vrieshuis zit – anders dan in de Aviko-fabriek in Steenderen – aan de fabriek vast. Dat scheelt transport. De fabriek heeft opslagcapaciteit voor stoomschillen, zetmeel (handelswaar voor Duynie) en water. Een zuiveringsinstallatie maakt het industriële proceswater van de friteslijn geschikt

voor hergebruik. De aerobe reactor haalt stikstof en fosfaat uit het water. Het gezuiverde water wordt hergebruikt in de koeltorens. Een warmtekrachtcentrale produceert stroom, warmte en stoom. De stroom wordt deels ook opgewekt met zonnepanelen.

De technologische vooruitgang gaat alsmaar door. In het verwerkingsproces, maar ook in de verduurzaming. De fabriek draait nu op aardgas, maar ook daar zijn ontwikkelingen gaande, meldt Koole. "In theorie kun je ook al met elektriciteit bakken, maar op deze schaal is dat nog niet mogelijk. Daar is ontwikkeling in, maar voor invoering is het nu nog veel te vroeg."

Capaciteit

Op jaarbasis kan de fabriek in Poperinge 350.000 ton aardappelen verwerken. Vanaf begin maart is, uit oogpunt van efficiency, de fritesproductie van de fabriek in het naburige Proven al overgeheveld. In die fabriek worden nu alleen aardappelspecialiteiten gemaakt, zoals kaas- en garnaalkroketten, purees en aardappelgratins. "Technologisch is de fabriek in Poperinge het neusje van de zalm.

Hij verwerkt één hectare aardappelen per uur”, zegt Koole. “Het is het beste wat op dit moment mogelijk is.” Het leverde Aviko onlangs een nominatie op voor de Vlaamse ‘Investment Trophy of the year’.

Per jaar gaat Poperinge 175.000 ton diepvriesfrites en 11.000 ton aardappelvlokken produceren. In het volledig geautomatiseerde hoogbouwvrieshuis is plek voor 52.000 pallets. Genoeg opslagcapaciteit om heel veel te exporteren. Mocht de huidige productie onvoldoende zijn om aan de vraag te voldoen: op het acht hectare grote fabrieksterrein is al rekening gehouden met de eventuele bouw van een tweede productie-unit. De grootste Aviko-fabriek, die in Steenderen, heeft er vier: twee voor koelverse en twee voor diepvriesfrites. Die heeft een capaciteit van 600.000 ton aardappelen per jaar.

“De wereldfritesmarkt groeit 4% per jaar door de toename van de bevolking en de welvaart. Om in die behoefte te voorzien heb je twee tot drie nieuwe fabrieken per jaar nodig”, zegt Agro & Supply-directeur Dick Zelhorst, eindverantwoordelijke voor de Supply-strategie ‘van grond tot mond’ van Aviko.

Zonnebloemolie

Aviko is actief in meer dan honderd landen. Poperinge ligt strategisch gunstig. Met steden, maar vooral ook zeehavens in de buurt, nodig voor de export naar Zuid-Amerika, Azië en het Midden-Oosten. De vruchtbare akkergrond van Noord-Frankrijk (in Nord pas de Calais en de Picardie) is niet

ver weg. De grens met Frankrijk is op negen minuten rijden. En dat is prettig, want Aviko is op aardappelgebied een wereldspeler. De nummer vier van de wereld. Met als productiegebieden België/Noord-Frankrijk, Nederland/Noord-Duitsland, Zuid-Duitsland en Polen. In groeiemarkt China heeft Aviko al vele jaren een vlokkenfabriek. Vorig jaar is er een fritesfabriek overgenomen. De uiteindelijke ambitie is dat China de tweede thuismarkt van Aviko wordt.

Vanuit Polen beleverde Aviko in een joint venture onder andere de vestigingen van een Amerikaanse fast-foodketen en supermarkten in Rusland en Oekraïne. “Nu is daar vanwege afzetverlies naar Rusland en Oekraïne een tijdelijke ‘mismatch’”, zegt Zelhorst. “Maar die productie kunnen we elders afzetten.” Overigens was de export naar beide landen op het totaal relatief bescheiden. Wat aanvankelijk een veel groter probleem leek te worden was de aankoop van zonnebloemolie uit Oekraïne. “Dat was een klap, maar we hebben inmiddels alternatieven kunnen regelen”, aldus Zelhorst. De gestegen kostprijzen moeten doorvertaald worden in de afzetprijzen.

Groeimogelijkheid

Het uitgestrekte Noord-Franse akkerland biedt Aviko volop gelegenheid tot verdere expansie, in tegenstelling tot bijvoorbeeld Nederland. De afgelopen jaren is met de bouw van de nieuwe fabriek al voorgesorteerd op die productiegroei door contractueel alvast grotere volumes aardappelen



Dick Zelhorst: ‘Wereldfritesmarkt groeit 4% per jaar’

(hoofdzakelijk de rassen Fontane en Markies) vast te leggen en die tijdelijk elders onder te brengen. Er is al flink geïnvesteerd in goede contacten met de telers. Dat heeft geleid tot de oprichting van de telersgroep ‘Producteurs pour Aviko’.

Bij 50 ton aardappelen per hectare en 60% rendement bij de verwerking van de oogst is voor de fabriek in Poperinge voorlopig zo’n 7.000 hectare aardappelen nodig, rekent Zelhorst voor. Met zo’n groot achterland kan Aviko voorlopig nog wel even vooruit.

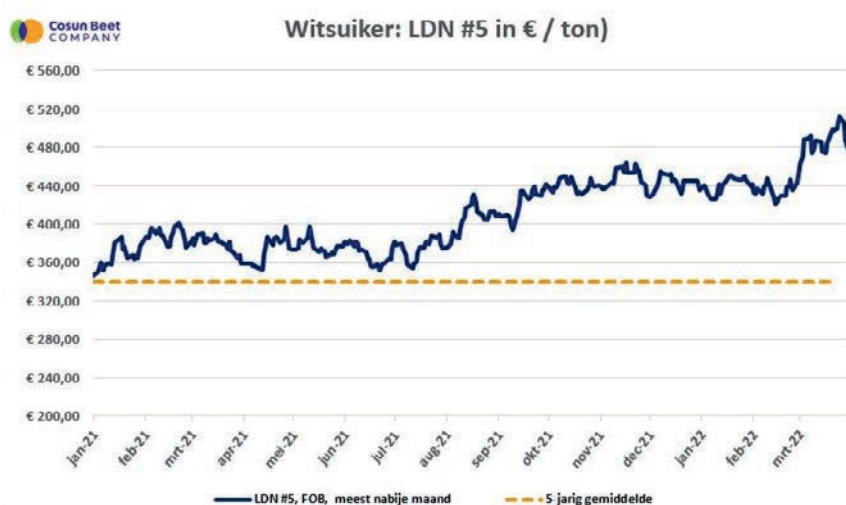
Ton Schönwetter
redacteur



Cor Koole: ‘De fabriek verwerkt één hectare aardappelen per uur’

Hogere kosten èn hogere suikerprijzen

Door de oorlog in Oekraïne zijn de prijzen van grondstoffen fors gestegen en is de beschikbaarheid onzeker geworden. De stijging treft vooral de prijzen voor brandstof, kunstmest en gewasbeschermingsmiddelen. Net als de telers heeft ook Cosun Beet Company te maken met stijgende prijzen.



Het verbruik van aardgas bij Cosun Beet Company is sinds 1990 met 50% gedaald. Desondanks gebruiken we tijdens de campagne nog steeds grote hoeveelheden gas. De doelstelling voor de komende jaren is om het gasverbruik verder terug te dringen. Cosun Beet Company heeft ook eigen vergistingsinstallaties. Het geproduceerde gas van Green Energy wordt deels gebruikt tijdens de campagne en deels verkocht tegen de hogere marktprijs. Het door Cosun gebruikte volume is nu ongeveer 15% van het totale gasverbruik. De gasprijs is vier à vijf keer hoger dan vorig jaar. Omgerekend kost dat tientallen miljoenen euro's extra. Dat komt bovenop andere kostprijsstijgingen, zoals die van cokes en transport.

Suikerprijzen

In de afgelopen periode zijn de suikerprijzen fors gestegen. De productie van suiker op de wereldmarkt is voor het derde jaar op rij lager dan de

consumptie van suiker. Voor 2022/2023 wordt op de wereldmarkt weer balans verwacht in productie en consumptie. In de EU zal dit jaar naar verwachting circa 2% minder bietenareaal ingezaaid gaan worden. Cosun Beet Company heeft als doel om ruim 1,2 miljoen ton suiker te produceren. Uitgaande van de huidige suikeropbrengsten per hectare is de toewijzing voor dit teeltseizoen 3% hoger dan in 2021. Voor een lage kostprijs van de suikerproductie is het van belang dat het daarbij behorende volume bieten daadwerkelijk wordt geteeld.

Bietenprijs

De kostprijs van de telers stijgt door hogere prijzen. Dat zien we ook terug in hogere contractprijzen voor suikerbieten die andere Europese suikerbedrijven toezeggen. Cosun heeft ook de ambitie om een hogere bietenprijs te betalen. De strategie Unlock 25 is hierop gericht. De grafiek laat de stijging van de suikerprijzen zien.

Afgelopen maanden is de London 5-suikerprijs circa 100 euro per ton gestegen. De contracten voor de verkoop van suiker, die in 2022 wordt geproduceerd, worden in de loop van dit jaar afgesloten. Echter, de suiker wordt pas volgend jaar geleverd. De hogere prijs in deze contracten moet de hogere gasprijs ruimschoots gaan dekken. De verwachting is dat Cosun Beet Company hierdoor een hoger resultaat kan realiseren. In het huidige ledentoeslagsysteem komt dat resultaat in 2023 terug in de bietenprijs. In deze systematiek wordt het resultaat in de ledentoeslag 2022 dus voor 75% bepaald door de marge die is gemaakt op de suiker die in 2021 met een lagere gasprijs is geproduceerd, maar in het jaar 2022 wordt geleverd. Dit betekent dat de hogere gasprijs, een relatief beperkt effect heeft op de ledentoeslag voor de bieten geleverd in 2022. De ledentoeslag voor de bieten geleverd in het teeltseizoen 2023 wordt berekend op basis van de eerder genoemde, verwachte hogere suikerprijzen en de hogere kosten (gasprijzen).

Nieuw seizoen

Het zaaizeizoen is vroeg gestart. Op half maart ingezaaide bietenpercelen stonden begin april ruim 80.000 planten per hectare. De verwachting is dat de gemiddelde zaaidatum vroeger is dan voorgaande jaren. Het zaaivoornemen van de leden is totaal 83.500 hectare. Een langer groeiseizoen biedt perspectief voor goede suikeropbrengsten.

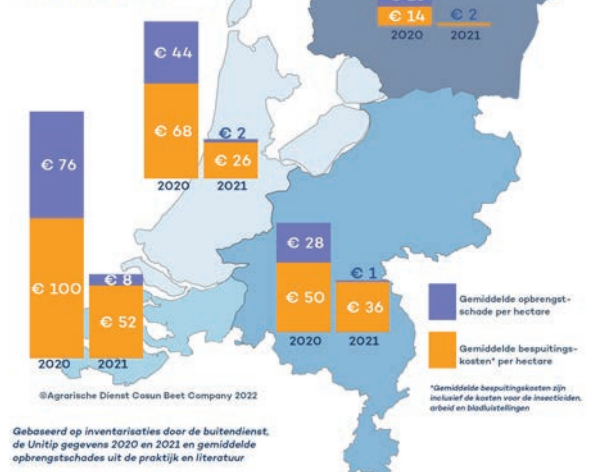
Arno Huijsmans
directeur agrarische zaken

Strategische aanpak vergelingsziekte

Het op duurzame wijze schoon en gezond houden van het gewas is in de bietenteelt een steeds groter wordende uitdaging. Vandaar dat de agrarische dienst sinds 2018 werkt aan een strategisch programma om de meest duurzame en rendabele teelt van Europa te bewerkstelligen. Een van de focuspunten in dit programma is het beheersen van de schade door plaaginsecten.

Impact vergelingsziekte

op de suikerbietenopbrengst per hectare in 2020 en 2021



Door het wegvallen van de zaadbehandeling met neonicotinoïden in 2019 is vergelingsziekte een grote uitdaging geworden. Cosun Beet Company investeert samen met het IRS volop in de beheersing van plaaginsecten. Het gezamenlijke doel is de schade door plaaginsecten in 2025 maximaal te beperken en die niet hoger te laten worden dan € 2,5 miljoen. Het grootste gedeelte van deze schade wordt veroorzaakt door vergelingsziekte. Om schade door vergelingsziekte te beperken is er aandacht voor de monitoring van plaaginsecten, stimulering van natuurlijke vijanden, onderzoek naar nieuwe insecticiden, de ontwikkeling van tolerante bietenrassen en het bepalen van de aantasting door vergelingsziekte met satellietbeelden. Concrete handvatten voor de teler bij de beheersing van vergelingsziekte bieden de bladluiswaarschuwingdienst en de BAS-app.

Bladluiswaarschuwingdienst

Afgelopen jaren is ervaring opgedaan met het monitoren van bladluizen en natuurlijke vijanden in percelen. Deze tellingen geven essentiële informatie over de bladluisdruk in een perceel. Ook dit jaar worden er door medewerkers van Cosun Beet Company en Delphy weer bladluistellingen uitgevoerd. In totaal wordt er vanaf de opkomst van het gewas wekelijks geteld

op meer dan honderd percelen, verspreid over het land. Bij overschrijding van de schadedrempel in een regio wordt een SMS-bericht uitgestuurd om de eigen percelen te controleren.

BAS-app

De BAS-app biedt waardevolle handvatten om de bladluissituatie in de omgeving te monitoren. De app geeft toegang tot de bladluiskaart, waar alle resultaten van de tellingen te vinden zijn. De kleur van de icoontjes op de kaart geeft aan of er bladluizen aanwezig zijn, en of de schadedrempel is overschreden. Door op het icoon te klikken zijn ook de eerdere telresultaten van de afgelopen periode zichtbaar.

Beschikbare middelen

Door de monitoring van de bladluisdruk kan op het juiste moment worden ingegrepen met een insecticide. Dankzij de gezamenlijke inspanning van Cosun en Cosun Beet Company is er in 2022 weer een tijdelijke vrijstelling verkregen voor de insecticiden Closer en Batavia. Met de beschikbaarheid van deze middelen en de monitoring in BAS willen we bladluizen ook dit seizoen weer afdoende beheersen.

Suzanne Engel
innovatiemanager agronomie

Installeer de BAS-app

Naast de bladluiskaart biedt de BAS-app nog veel meer waardevolle ondersteuning voor de teelt. Zo gaat jaarlijks in juni de bladluishimmelpapplicatie live, is er tijdens de campagne een bewaarmonitor en biedt de BAS-app snelle toegang tot het Cosun-ledenportaal. Voortdurend worden nieuwe functionaliteiten om advies op maat te bieden toegevoegd. Heeft u de BAS-app nog niet? Zoek dan in de Apple App Store of de Google Play Store op 'BAS Cosun' en installeer de app op de smartphone of tablet. Maak een account aan met hetzelfde e-mailadres, waarmee u als lid bij Cosun geregistreerd bent.



Beheersing vergelingsziekte vraagt brede aanpak

Door de milde winter en de warme temperaturen in februari en maart wordt in 2022 meer vergelingsziekte verwacht dan in 2021

In het vorige nummer van Cosun Magazine is aandacht besteed aan het effect van het klimaat op vergelingsziekte. Om de invloed van vergelingsziekte zo klein mogelijk te houden verdient de beheersing van bladluizen nog meer aandacht dan in 2021. Naar verwachting zijn de bladluizen dit jaar vroeg.

De beheersing van vergelingsziekte bestaat uit een set van maatregelen. Het begint met het verwijderen van bronnen van vergelingsziekte en bladluizen om de ziektedruk aan het begin van het seizoen laag te houden. Vanaf de opkomst van de suikerbieten is het belangrijk om wekelijks het aantal groene bladluizen te tellen. Als er een overschrijding is van de schadepremie, is het belangrijk vervolgens tijdig in te grijpen met de juiste middelen. Hierbij houden we rekening met de invloed op de natuurlijke vijanden, zodat de populatie groene bladluizen zich maar beperkt kan opbouwen.

Verwijder ziektebronnen

Restanten van suiker- en voederbieten en bietenhoppen zijn een bron

voor de verspreiding van vergelingsziekte. Op het moment dat deze bieten uitlopen kunnen bladluizen de virussen vanuit deze restanten opnemen en verspreiden. Om dit tegen te gaan hanteert de NVWA het teeltvoorschrift 'Vergelingsziekte'. Daarin staat dat het verplicht is om de bietenhoppen voor 1 april in het zuiden en voor 15 april in het noorden op te ruimen. Daarnaast is het verstandig ook de opslag van suikerbieten in de percelen te bestrijden, zodra deze uitlopen.

Tel groene bladluizen

Het advies is om vanaf het moment dat de gezaaide suikerbieten bovenkomen, wekelijks het aantal groene perzikluizen te tellen op minimaal 20 planten per perceel. Bladluizen

hebben een voorkeur voor beschutte plekken en zijn daarom het beste net achter dijken, heggen en naast bossen te vinden. Omdat groene bladluizen vaak verscholen zitten aan de onderzijde van het blad, in de hartbladeren en in de bladranden dienen deze goed uitgerold en bekeken te worden. Hoe de situatie op andere bietenpercelen is, kunt u zien

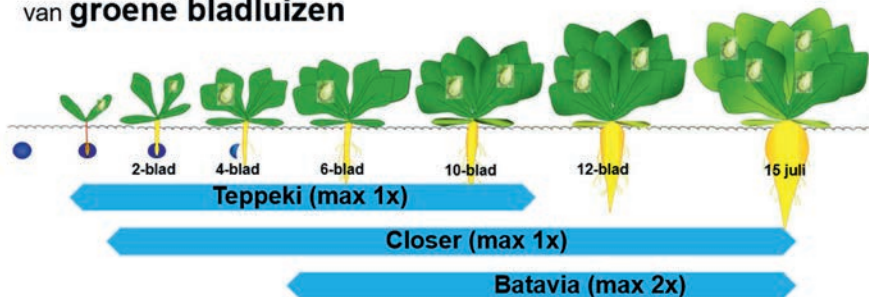
Verantwoordelijkheid van deze rubriek



Postbus 20
4670 AA Dinteloord
0165-516 070
irs@irs.nl
www.irs.nl

Eindredactie
Jurgen Maassen

Mogelijke toepassing van insecticiden bij overschrijding van de schadedrempel van groene bladluizen



Zodra de schadedrempel van groene bladluizen is overschreden, kunnen Teppeki, Closer of Batavia worden ingezet om bladluizen te beheersen. Afhankelijk van de grootte van de suikerbieten werkt een bespuiting 10 tot 14 dagen.

op de bladluiskaart, die te raadplegen is via www.irs.nl, het ledenportaal van Cosun en de BAS-app. Medewerkers van Cosun Beet Company en Delphy tellen wekelijks de groene bladluizen op meer dan honderd percelen verspreid over het land. Aan de kleur van de icoontjes is te zien of er bladluizen aanwezig zijn en of de schadedrempel is overschreden op de getelde percelen. Op het moment dat er op twee of meer percelen in uw regio overschrijdingen zijn van de schadedrempel, ontvangt u van Cosun Beet Company een SMS-bericht om uw eigen percelen extra goed te controleren.

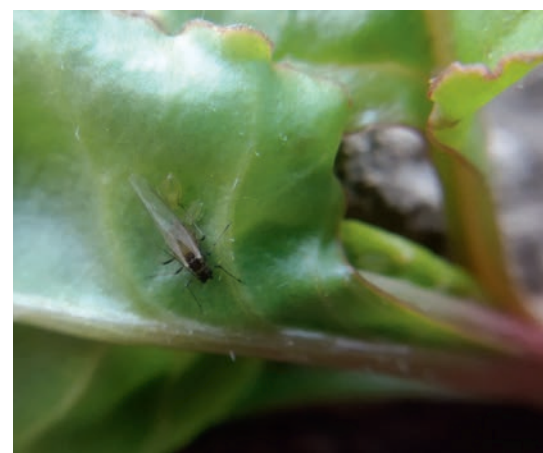
Keuze insecticiden

Het advies is om als de schadedrempel van de groene bladluizen is overschreden, in te grijpen met Teppeki, Closer of Batavia. Teppeki kan vanaf de opkomst tot en met het 10-bladstadium (uiterlijk 1 juni) worden ingezet. Een latere toepassing kan leiden tot overschrijding van de MRL. Door te beginnen met dit middel heeft een teler bij een tweede, derde of vierde overschrijding nog de mogelijkheid

om Closer of Batavia in te zetten. Beide middelen hebben een vrijstelling van 1 april tot en met 15 juli 2022. Closer heeft net als Teppeki een snellere aanvangswerking dan Batavia. Daarom hebben Teppeki en Closer bij vroege toepassing de voorkeur boven Batavia. Als echter ook tripsen aanwezig zijn in het kiemblad- of tweebladstadium, is een keuze voor Batavia het overwegen waard, aangezien dit het enige middel is met een nevenwerking op trips.

Sparen natuurlijke vijanden

Aanwezige natuurlijke vijanden kunnen een grote bijdrage leveren aan de beheersing van bladluizen. Lieveheersbeestjes en soldaatkevers kunnen al vanaf de opkomst aanwezig zijn op het perceel. Ze kunnen tientallen bladluizen per dag eten. Door geen pyrethroiden, zoals Decis, Sumicidin Super of Karate Zeon te gebruiken worden deze natuurlijke vijanden gespaard en kan een bladluipopulatie zich minder snel opbouwen. Omdat aantasting door andere bovengrondse insecten, zoals



Een gevleugelde groene perzikluizen met twee jongen

bietenkevers, tripsen, aardvlooien en bovengrondse springstaarten, zelden leidt tot schade kan het verstandig zijn niet met pyrethroiden in te grijpen als deze insecten aanwezig zijn, maar aantasting te accepteren. Dit leidt uiteindelijk tot minder vergelingsziekte.

Meer informatie

In de teelthandleidingen 'Insecten' en 'Virussen' is meer te lezen over de beheersing van bladluizen en vergelingsvirussen.

Elma Raaijmakers
specialist ziekten en plagen



Hopen voederbieten zijn een bron van bladluizen en vergelingsvirussen zodra de bieten uitlopen. Het teeltvoorschrift 'Vergelingsziekte' van de NVWA heeft als doel verspreiding vanuit deze bronnen tegen te gaan.

Nu chemisch, meer mechanisch in de toekomst

Door allerlei ontwikkelingen komen in de toekomst steeds minder middelen beschikbaar. De toelating van meerdere middelen is onzeker. Tevens wordt door de Europese Unie en de lidstaten beleid ontwikkeld richting 2030 om de afhankelijkheid van herbiciden te verminderen. Er zijn mogelijkheden om onkruiden ook op een andere wijze aan te pakken.

Met het huidige aanbod van herbiciden in suikerbieten is nu nog een goede chemische onkruidbestrijding mogelijk. Het lage-dosering-systeem wordt al meer dan dertig jaar met succes toegepast. Zolang voldoende middelen op een praktische manier beschikbaar blijven, kan dit systeem in de toekomst blijven bestaan. Daarnaast bestaat er met het Conviso-Smart-systeem een alternatief systeem voor de onkruidbestrijding, waarbij het middel Conviso One wordt ingezet in een ALS-tolerant-ras. Op percelen met veel

onkruiden en/of onkruidbieten is dit middel zeer effectief. Ten opzichte van mechanische onkruidbestrijding is chemische onkruidbestrijding relatief snel toegepast en minder weersafhankelijk.

Geïntegreerde inzet chemie

In de toekomst zijn waarschijnlijk minder middelen beschikbaar en door politieke keuzes (50% minder middelen in 2030) zal de chemische onkruidbestrijding



Autonome techniek in onderzoek

Door de trage ontwikkeling van de bieten in het begin van het seizoen, kunnen ze gemakkelijk worden overwoekerd door het onkruid. Zonder onkruidbestrijding is de teelt van suikerbieten niet mogelijk. Allerlei ontwikkelingen op het gebied van mechanische

onkruidbestrijding worden met interesse gevolgd. Vorig jaar is in Frankrijk een autonome robot van het merk Farmdroid aan het werk gezien. Dit is een autonome zaai- en schoffelmachine. In Nederland was deze robot nog niet verkocht. Gezien de potentie van dit apparaat, werd besloten om deze aan te schaffen voor Groeikracht. Komende jaren wordt door Sensus, Cosun Beet Company en IRS in suikerbieten en cichorei ervaring met deze robot opgedaan. De robot, de Farmdroid FD20, zaait zelfstandig het perceel met RTK-gps en weet exact waar het zaadje is neergelegd. Hierdoor kan de robot zowel tussen als in de rij schoffelen, ook als het gewas nog niet of net is bovengekomen. Dit biedt mogelijkheden om de onkruiden in een vroeg stadium aan te pakken.



Autonome robot
aan het zaaien



Wiedeggen in suikerbieten

meer worden geïntegreerd met mechanische inzet. Mechanische onkruidbestrijding vraagt wel om een verschuiving in denken en een andere aanpak die niet altijd eenvoudig voor handen is. Van alleen het toepassen van herbiciden gaat het immers naar een combinatie van technieken en tactieken. Extra uitdaging is er op stuifgevoelige gronden waar anti-stuifmaatregelen worden uitgevoerd, waardoor een vroegtijdige mechanische inzet lastiger is.

Niet automatisch hogere kosten

In de zoektocht naar minder inzet van herbiciden hebben diverse proeven de afgelopen jaren laten zien dat de inzet van een wiedeg en/of schoffel al een aanzienlijke besparing van herbiciden kan opleveren. Dit hoeft niet ten koste te gaan van een goede onkruidbestrijding. Ook hoeft de inzet van mechanische onkruidbestrijding niet te leiden tot hogere kosten. De afhankelijkheid van het weer is groter bij de inzet van mechanische onkruidbestrijding en de timing van de inzet is doorslaggevend voor het resultaat. Hierdoor is het belangrijk dat de apparatuur ingezet kan worden op het gewenste moment. Voor optimale mechanische inzet is een vlak zaaibed belangrijk. Het is verstandig de spoorbreedte en breedte van zaaimachine, schoffelmachine en wiedeg op elkaar aan te passen.

Sjef van der Heijden
specialist onkruidbeheersing

Praktijkdag bieten 31 mei

Op 31 mei houden SPNA, IRS en Cosun Beet Company een Praktijkdag op de SPNA-locatie Ebelsheerd in Nieuw Beerta. De organisatoren willen graag de laatste nieuwe inzichten, trends en innovaties in de teelt van suikerbieten tonen aan akkerbouwend (Noord-)Nederland. Bezoekers krijgen een rondleiding langs zes thema's en een bedrijvenmarkt. Het programma wordt zowel 's ochtends als 's middags aangeboden. De zes thema's:

- demostroken onkruidbeheersing; onder andere vergelijking reguliere onkruidbeheersing met een systeem met geen, een of twee LDS-besputtingen en daarna mechanisch. Daarnaast onder andere sleepdoek en rijenspuut.
- innovatieve technieken in de onkruidbeheersing; besproken worden twee technieken die het aantal besputtingen en/of de te besputten oppervlakte proberen te reduceren, zoals spotspraying of rijenbesputtingen met een grote werkbreedte. Verder streven we ook nog naar twee innovatieve mechanische technieken.
- demostroken tegen bodeminsecten; daarin wordt het effect van voorvrucht/groenbemesters en ook van kerende en niet-kerende grondbewerking getoond.
- diagnostiek/herkenning natuurlijke vijanden en schadelijke plagen; hier wordt uitgelegd hoe ziekten en plagen te herkennen zijn.
- bladschimmels; hier wordt dieper ingegaan op de bladziekten die suikerbieten kunnen aantasten en wanneer wel of geen bestrijding uit te voeren.
- rassenkeuze; waar op letten bij de rassenkeuze.

Voor meer informatie over tijden en locatie:
www.irs.nl/310522.

Jurgen Maassen
coördinator voorlichting





Waarom wordt in april al de leveringsvoorkeur opgevraagd?

Met de leveringswensen worden de wijzingen doorgegeven in het gezaaide areaal, de ligplaats van de bieten en de gewenste maand om te leveren. Voor de logistiek is het van belang dat we die informatie tijdig hebben. De oplaadgebieden worden jaarlijks vastgesteld, zodat we zo efficiënt mogelijk kunnen verladen. Per oplaadgebied wordt ook de gemiddelde afstand naar de fabriek berekend. Die informatie is nodig om in mei te kunnen starten met de aanbestedingsgesprekken met de vervoerders. De aanbestedingen worden over het algemeen in de zomer afgerond. Voor de voorlopige indeling campagneleveringen is afstemming nodig tussen oplaadgebieden. Zo wordt landelijk zoveel mogelijk naar wens ingedeeld en kan beter rekening worden gehouden met aanvullende verzoeken. De voorlopige planning wordt begin juli toegezonden.

Worden meer bieten aangevoerd per schip?

Cosun bekijkt de mogelijkheid om naar Dinteloord of Vierverlaten meer bieten per schip te vervoeren. Het onderzoek om bieten vanuit Noord-Holland per schip te vervoeren, loopt nog. Voor dit jaar zal er niets veranderen. Voor Zuid-Limburg wordt het vervoer per schip verder geoptimaliseerd. Het vervoer wordt met 25% uitgebreid en gebeurt vanaf één laadplaats.



Gratis Teelttechnische nieuwsbrief

Op de hoogte blijven van actualiteiten en tips voor/over de bietenteelt? Ruim tweeduizend telers hebben zich aangemeld voor de IRS-nieuwsbrief. De inhoud is geheel naar eigen interesses te bepalen. U ontvangt alleen een nieuwsbrief per e-mail als de onderwerpen aansluiten bij de door u opgegeven interessevelden. In de nieuwsbrief staat een samenvatting van het bericht of van meerdere berichten tegelijk met een link naar het betreffende bericht. Bent u geïnteresseerd? Aanmelden kan via www.irs.nl/nieuwsbrief.



GroeiKracht

Onkruidplatforms van start

Dit jaar gaan er op drie locaties zogenaamde onkruidplatforms van start. Doel daarvan is de ontwikkeling van de mechanische onkruidbestrijding in suikerbieten en cichorei te versnellen, al dan niet in combinatie met chemische inzet. Dit Cosun GroeiKracht-project wordt in het kader van het praktijkprogramma 'Weerbaarheid in de praktijk' medegefinancierd door het ministerie van LNV. Het praktijkprogramma is onderdeel van het Uitvoeringsprogramma Toekomstvisie Gewasbescherming 2030. De bouwstenen van het praktijkprogramma zijn diverse pilots. De telers kunnen via een bezoek aan een van de platforms en via publicaties kennismaken met de ontwikkelingen. Het project loopt tot 2025.



BAS-app

De BAS-app biedt veel waardevolle handvatten voor de teelt. Heeft u de BAS-app nog niet? Zoek dan in de Apple App Store of de Google Play Store op 'BAS Cosun' en installeer de app op de smartphone of tablet. Maak een account aan met hetzelfde e-mailadres, waarmee u als lid bij Cosun geregistreerd bent.

